

WIZERUNEK POLSKI I POLAKÓW W HOLANDII

GŁÓWNE WNIOSKI Z BADANIA

- **Wizerunek typowego Polaka w oczach uczestników badania jest neutralny lub pozytywny.** Co więcej, typowi Polacy i Holendrzy są do siebie podobni, szczególnie pod względem cech takich jak zdyscyplinowanie, aktywność oraz życzliwość. Pomimo, iż obydwie nacje uznawane są za pracowite, to jednak Polacy w opinii badanych wykazują większe zaangażowanie w wykonywaną pracę.
- **Tym, co – zdaniem badanych – różni Polaków i Holendrów jest stosunek do kwestii religijnych.** Typowy Polak uznawany jest przez badanych za osobę raczej religijną, co odbiega od opinii o typowym Holendrze. Najbardziej wyraźną różnicą jest jednakże poziom wykształcenia. Typowy Holender postrzegany jest jako lepiej wykształcony od typowego Polaka.
- **Polska i Polacy kojarzą się Holendrom przede wszystkim z kwestiami dotyczącymi zatrudnienia:** z osobami szukającymi pracy w Holandii (30% odpowiedzi), gotowymi pracować bardzo ciężko (17% odpowiedzi) oraz tanią siłą roboczą (8% odpowiedzi).
- **Z badania wyłania się zaskakujący obraz Polski jako kraju postkomunistycznego z regionu Europy Wschodniej, gdzie demokracja dopiero się rozwija.** Pomimo członkostwa w UE, tylko 41% Holendrów jest przekonanych, że system demokracji parlamentarnej w Polsce jest zbliżony do tego panującego w innych krajach Europy Zachodniej.
- **Warunki życia w Polsce nie są najlepsze ze względu na poziom bezrobocia (opinia ponad 55% badanych), panującą korupcją i biurokracją.** Co więcej, połowa respondentów stwierdziła, że Polska to kraj o silnych wpływach Kościoła. Jednocześnie, według zaledwie 13% Holendrów polskie media mają swobodę w

krytykowaniu decyzji polskich władz, podczas gdy 33% respondentów było przeciwnych tejże opinii.

- **Według 35% badanych holenderskie firmy zainwestowały znaczącą część swojego kapitału na polskim rynku na przestrzeni ostatnich pięciu lat.** Co więcej, porównywalna grupa badanych (34%) zgodnie stwierdziła, że w tym samym okresie znacznie wzrósł poziom inwestycji holenderskich w Polsce. Wiele osób (63%) nie posiada jednak wiedzy albo określonej opinii na ten temat.
- **Znacząca liczba Holendrów nie ma wiedzy albo określonej opinii na temat polskiej polityki zagranicznej oraz europejskiej.** Jednocześnie prawie 40% badanych zgodziło się ze stwierdzeniem, że Polsce udało się załagodzić stosunki z sąsiadami, z którymi w przeszłości miała trudne, problematyczne relacje.
- **Do kontaktów z Polską i Polakami dochodzi przede wszystkim dzięki Polakom mieszkającym i pracującym w tym kraju** - 26% badanych wskazało, że zna Polaków przebywających w Holandii, a 18% spotyka Polaków w pracy. Innym źródłem wiedzy o Polsce są media - 16% z nich widziało programy telewizyjne o Polsce, a 10% miało styczność z książkami i artykułami prasowymi dotyczącymi naszego kraju.
- **Większość Holendrów postrzega Polaków raczej jako pełnoprawnych obywateli UE, a nie jako grupę imigrantów.** Obywatele Niemiec i Polski byli najczęściej wskazywani przez badanych jako ci mogący swobodnie korzystać z prawa do podejmowania pracy na terenie Unii Europejskiej (Niemcy – 89%, Polacy – 79%). Jednocześnie, dla większości badanych obywatele Maroka, Ukrainy i Turcji nie mają takich przywilejów. W przypadku obywateli Rumunii opinie wśród Holendrów są podzielone (38% badanych uważa, że mają takie prawo, przeciwnego zdania jest 37%).
- **Holendrzy akceptują Polaków w różnych rolach społecznych.** Zgodnie dopuszczają możliwość przyjazdu Polaków do Holandii w charakterze turystów (89%). Nie widzą

problemu w zawarciu przyjaźni z Polakami (76%) oraz nie są przeciwni Polakom-sąsiadom (62%) oraz Polakom – współpracownikom (68%).

- **Około połowa Holendrów akceptuje sytuację, w której ich firmą zarządzałby Polak oraz Polaka w roli radnego.** W tym drugim przypadku wyraźne są jednak również głosy sprzeciwu - 25% badanych nie zgadza się z taką opinią. Prawie połowa badanych nie widzi problemu w osiedlaniu się Polaków na stałe w Holandii i akceptuje nadanie obywatelstwa holenderskiego Polakom, przy czym rośnie tutaj liczba oponentów - przeciwnego zdania jest około jedna czwarta badanych.
- **Prawie 40% badanych uważa, że Polacy dobrze lub bardzo dobrze pasują do społeczeństwa holenderskiego.** Najczęstszym uzasadnieniem takiej opinii są nasze „europejskie cechy” rozumiane jako kultura oraz wygląd; zdolność adaptacji (integracji) oraz pracowitość. Przeciwnego zdania jest 20% badanych, widząc różnice np. w naszej mentalności.
- **Z badania wyłania się odmienny stosunek Holendrów do Polaków w porównaniu do ogółu migrantów zamieszkujących Holandię.** Znacząca większość badanych (74%) stwierdziła, że styl bycia oraz tradycje migrantów zdecydowanie różnią się od tych, jakie charakteryzują Holendrów. Ponadto, 62% badanych uznała, że migranci i Holendrzy różnią się zdecydowanie ze względu na wyznawany system wartości i światopogląd. Różnice dotyczą również w ich mniemaniu środowiska pracy - nieco ponad połowa Holendrów (55%) uważa, że migranci różnią się od nich w zakresie etyki zawodowej i stosunku do wykonywanej pracy.
- **W oczach ponad połowy Holendrów, typowy polski migrant to pracownik niewykwalifikowany, przede wszystkim tymczasowy (opinia prawie 60% badanych),** którego celem jest przede wszystkim szybkie zarobienie pieniędzy i powrót do kraju – twierdzi tak połowa respondentów.
- **Polacy nie tylko podejmują się najcięższych prac, ale wykonują je sumiennie i**

rzetelnie (**opinia 73% badanych**). Nie dziwi więc, iż według 64% badanych, holenderscy pracodawcy są usatysfakcjonowani pracą Polaków.

- **Niekiedy, zapewne ze względu na specyfikę swojego zatrudnienia Polacy padają ofiarą nieuczciwych agencji pracy lub pracodawców** - tak uważa 35% badanych, chociaż w tej kwestii wielu Holendrów ma niesprecyzowaną opinię. Dostyc duża świadomość nadużyć przy zatrudnianiu Polaków jest zapewne efektem toczącej się debaty publicznej oraz podejmowanych działań na szczeblu centralnym i lokalnym mających na celu ograniczenie tego zjawiska.
- Wielu Holendrów zdaje sobie jednocześnie sprawę z podnoszonej w ostatnim czasie kwestii warunków pracy Polaków - **według 66% są one gorsze niż pracowników holenderskich**. Jednocześnie warunki pracy Polaków wydają się być nieco gorsze niż innych migrantów, co być może ma związek ze stereotypem polskiego pracownika, który przyjeżdża do Holandii sezonowo i w związku z tym jest gotów zaakceptować znacznie gorsze warunki pracy w imię szybkiego zarobku i perspektywy rychłego wyjazdu.
- **Badanie nie potwierdziło kreowanego przez holenderskie media wizerunku Polaka, który np. „jest na bakier z prawem” czy nagminnie łamie przepisy ruchu drogowego**. Według prawie 40% badanych Polacy przestrzegają prawa. Opinię neutralną prezentuje zaś jedna trzecia badanych.
- **Polacy nie są zainteresowani życiem z zasiłku holenderskiego** - 60% Holendrów nie podziela opinii, iż Polacy przyjeżdżają do Holandii nie po to aby pracować, ale żeby żyć z zasiłków. Tylko 16% Holendrów utożsamia polską migrację ze wzrostem wydatków na opiekę społeczną. Co więcej, tylko 6% badanych jest zdania, iż Polacy starają się o wsparcie częściej niż Holendrzy w tej samej sytuacji. Przeciwnie, dla ponad połowy (53%) Polacy o zasiłki ubiegają się rzadziej albo tak często jak sami Holendrzy.

- **Jednym z wyzwań związanych z obecnością Polaków w Holandii są w opinii badanych kwestie mieszkaniowe.** Aż 40% badanych dostrzega problem dostępu do odpowiedniego zakwaterowania. Jednocześnie, dla 45% osób zbyt wielu Polaków mieszkających w sąsiedztwie może mieć wpływ na wartość ich nieruchomości. Opinii tej nie podziela 15% respondentów.
- **Opinie Holendrów na temat skutków otwarcia holenderskiego rynku pracy nie jest jednoznaczne, przeważają jednak opinie o ograniczonym wpływie migracji na gospodarkę** – 35% Holendrów dostrzega pozytywny wpływ obecności polskich imigrantów na wzrost gospodarczy ich kraju, lecz dla niewielu osób imigracja oznacza wzrost wpływów do budżetu państwa z tytułu podatków – z opinią tą zgadza się jedynie 18% badanych.
- **Holendrzy są podzieleni odnośnie wpływu migracji na sytuację na holenderskim rynku pracy. Napływ Polaków miał – zdaniem badanych - ograniczony wpływ na wzrost bezrobocia** (odpowiednio po 32% głosów za i 27% przeciw). Podobnie jest w przypadku opinii na temat dumpingu płacowego i obniżki wynagrodzeń - zgadza się z nią 23% badanych, podczas gdy przeciwnego zdania jest 27% badanych.
- **Polska marka jest w Holandii stosunkowo słabo rozpoznawalna.** Na pytanie o znajomość polskich produktów, pozytywnej odpowiedzi udzieliło jedynie 7% badanych i najczęściej wymieniali polski alkohol (wódkę oraz piwo). Dla 81% respondentów to, iż dany produkt został wyprodukowany w Polsce ani nie zniechęca, ani nie zachęca do zakupu.

Project 'Perception of Poland and Poles in the Netherlands' is co-financed by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland within the programme 'Cooperation in the field of public diplomacy 2012'.

Badanie zostało zrealizowane jesienią 2012 roku techniką CAWI (Computer Assisted Web Interviewing) na reprezentatywnej grupie 1000 osób przy użyciu panelu internetowego (Multi Access Panel).

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych